

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: HEnderson 4-0807 4-0237 Тел. УНЦ: HEnderson 4-1016

СЕН. ВАЙЛІ ОСТЕРН АС ПЕРЕД СОВЕТСЬКИМ ШПИГУНСТВОМ

Вашингтон. — Сенатська комісія з розслідування діяльності закордонних відомств виявила, що Совети підслушували телефони американських дипломатів за допомогою спеціальних апаратів, які встановлювали в їхніх квартирах як шпигунські осередки в смертельній грі міжнародної шпигунажі. Підкомісія додала ще до того погляд, що поточна советська "мирова офензива" буде сполучена з посиленою шпигунажею і збільшенням підпільних дій советською амбасадой в Вашингтоні. Тому підкомісія вимагає зняття з посади таких осіб.

Підкомісія теж сказала, що треба проголосити "найточніший" щодо подробиць і постійний перегляд подробиць у цій справі, щоб вирішити, чи порадою втримувати далі дипломатичні зв'язки з советською Росією і її сателітами. Далі сказано, що доведеться студіювати урядових звітів департаменту стейту виявлені, що американські дипломати поза залізною куртиною знають від червоної поліції негідних лукавств через підслушування телефонів, через примішування в стінах

Підготують депортацію 38 осіб

Вашингтон. — Урядова кампанія за те, щоб позбавити права перебування в Америці чужинців, які стали громадянами й займалися підпільними злочинами або підпільними діями, охопила 38 загально відомих людей, впровадив останнього підрозділу. Кампанія понава тодішній генеральний прокуратор Джеймс МакГаварі, який 2 жовтня минулого року наказав урядовим департаменту справедливості почати дію проти "негідних людей, що зазнають американської гостинності". Акція триває безперервно й за часів нового генерального прокуратора Герберта Бровнелла і зосереджується докучати таких осіб, як Франк Костело, який уже відсиджує кару в федеральній в'язниці в Атланті; далі Альберта Анастасія, провідник приватного підпільного злочинця в Нью Йорку і йому подібних. Крім того уряд приготував депортацію чужинців, які допускаються в Америці підпільних діянь, між ними й жінки колишнього генерального секретаря комуністичної партії, Ірла Бравдера.

Зріст злочинності в минулому році

Вашингтон. — Директор Федеральної Бюро Інвестицій Едгар Гувер повідомляє про зріст злочинності в цілій країні на 8,2 відсотки в 1952 р. Злочини насильства зросли на 10,2 відсотки, каже директор, а грабунки і крадіжки на 8 відсотків. Щодо кількості злочинів у цифрах, то було 2,036,510 більших злочинів, про які прийшли звідомлення від місцевих станцій поліції до "Еф Бі Ай", каже Гувер. У попередньому, тобто 1951 р., було таких злочинів 1,882,160. Звіт Гувера, названий "Однолітній напрям у злочині", опертий на звідомлення з 2,330 міст, які мають разом населення 67,095,898 і з 1,631 поліційних агенцій, що обслуговують сільське населення з 37,221,277 осіб. Директор Федеральної Бюро Інвестицій не ругить за точність тих звідомлень, тільки каже, що вони були прислані як поточні інформації, які можуть кинути трохи світла на справу злочинів і виконання кримінальних законів.

ПРЕЗИДЕНТ ДОКОРЯЄ СЕНАТОРАМ ОПОЗИЦІЇ ЗА ДОВГІ ПРОМОВИ

Вашингтон. — 3-го Дня св. Джасінта, звісного в історії з перемоги теперішнього стейту Тексас над Мексико після чого цей обшар прилучено до Американської Унії, улаштувало товариство тексасців у столиці свято, на яке запрошено президента Айзенгавера, як уродженця Тексасу й його жіночку. Після перекуски обідньої карти почесного членства, а сам президент виступив відповідно принагідну промову, у якій нагадував, що довгі промови хочуть перешкодити Тексасові й признати йому його історичних прав до підводної нафти. Пригадуючи оповідання про порадку молодому адвокату, щоб він виступав довгі промови, коли не має що сказати, Айзенгавер висловив докір на адресу тих сенаторів, що вже 19 днів не допускають до вирішення законопроектів в справі приватних багатств.

Закид Айзенгавера стосувався в першу чергу сенатора Вейна Море з Орегону, який в суботу 25 квітня скінчив свою промову в цій справі. Ця про-

ГЛАВНЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ СЕЗОН НА "СОЮЗІВЦІ": СВЯТОЧНО ВІДКРИТТЯ — 4 І 5 ЛІПНЯ

Екзекутива Українського Народного Союзу повідомляє, що звичайний вакаційний сезон на "СОЮЗІВЦІ", вакаційної оселі Українського Народного Союзу в горах Кетскіл біля Кергонсон, — починається з днем 30-го травня ц. р. і вже тепер можна замовляти собі приміщення. Посвячення й офіційне відкриття "СОЮЗІВКИ" відбудеться під кінець тижня, в якому припадає День Незалежності, себто в суботу й неділю 4 і 5 липня ц. р. Після відкриття на 30 і 31-го травня відложено з уваги на деякі технічні і практичні справи. В цей хвилину ще завершується ремонт і деякі перебудови приміщень на "Союзівці", при чому один з дев'ятих будинків перебудовується спеціально для використання його на захист для старших віком членів УНСО. Завершується деяку перебудову теж головного будинку, зокрема однієї великої на 400-500 осіб залі, що служиме за їдальню, як теж зможеться використати на всілякі імпери. Крім чудової гористой околиці, великих лісових просторів, прекрасних приміщень з повним комфортом, для розпорядження гостей вже в цьому сезоні буде великий купальний басейн, невеличкий ставок, тенісовий корт, гольфова площа, спортивні майданчики, забавові влаштування для дітей та всілякі інші вигоди й відпочинкові та розвагові можливості. Товариський й розваговим життям на Союзівці керуватиме ред. Лев Лепкий. Крім святкового відкриття в дні 4 і 5-го липня, що включатиме, крім посвячення, теж відповідну артистичну й товариську програму, низку розвагових, культурних і товариських імпери планується теж впродовж сезону.

Не зважаючи на всі коштовні угодження для гостей, ціни за поїзд на "Союзівці" встановлено по найнижчій ставці, на яку дозволяла адміністраційна калькуляція. І так: одностійневий поїзд з повним-утриманням (мешкання й харч) та користуванням угодженнями коштуватиме в перших чотирьох тижнях сезону, отже від 30-го травня до 27-го червня тільки \$3 до \$45 доларів тижнево, залежно від кімнати.

Такий сам тижневий поїзд в повному сезоні, отже від 27-го червня до 12-го вересня коштуватиме, залежно від кімнати, від \$4 до \$55 доларів від особи, а від 12-го вересня до чергового головного сезону знову перші дні, себто від 35 до 45 доларів. Ті, що приїжджатимуть на кінець тижня, зможуть дістати цілоденне приміщення, включно з харчем і нічлігом, в ціні \$9 до 12,50 доларів на добу. Прогнуляючи й пішки можна буде влаштувати на "Союзівку" шойно з відкрит-

Один (головний) з дев'ятих будинків Союзівки

Повільна перевірка кандидатів на дипломатичні становища

Вашингтон. — Надмір праці при перевірці урядовими бюроми кандидатів на дипломатичні становища поважно приминив одобрення Сенатом призначених президентом осіб. Упродовж трьох місяців, від коли президент Айзенгавер перебрав владу, Сенат затвердив десять таких кандидатів, з яких деякі вже обіймали свої становища, а ще мають бути призначені 62 інших. З них яка третина — це професійні дипломати, які можуть залишитися на попередніх позиціях, або можуть бути перенесені на інші. Однак, поки вони дістануть

Ватикан і Вашингтон прямували до замирення світу

Бувший особистий представник президента Рузвельта і Трумана в роках 1940 до 1950, при Ватикані, М. Тейлор опублікував листування між президентом Труманом і папою Пієм XII. Лише два з цих листів були досі знайдені, а решта представляє зовсім новий і цікавий матеріал про змагання до миру під час тривожних років останньої доби світової історії. Тепер опубліковані листи відкривають "приватно" і представляють собою доповнення до книги цього ж автора, що вийшла п'ять років тому під загальною назвою "Листування воєнного часу між президентом Рузвельтом і папою Пієм XII". Листування виявляє ширшу турботу обох кореспондентів про долю загрозеного світу і шукання шляхів для полегшення історичних бур, при чому папа Пії XII каде натиском на те, що всі справи людські, зокрема постійний мир, можуть бути розв'язані лише на підставі Божих заповітів.

У Латинській Америці помічається зріст ворожнечі до ЗДА

Великі ньюйоркські щоденники звертають пильну увагу на співвідношення ЗДА і їх південних американських сусідів. Зокрема "Нью Йорк Таймс" почав друкувати низку статей свого кореспондента С. П. Брувера, що недавно повернувся з Південної Америки. Преса відмічає уважливість, з якою ставляється уряд до справ добрих взаємовідносин з іншими американськими країнами, що виявилось, між іншим, коли през. Айзенгавер вирішив вислати свого брата д-ра Мілтона Айзенгавера, як спеціального посла, для вивчення на

Д-р К. Паньківський про "Ролю У.К.Н. і наше становище"

Нью Йорк. — Д-р Костя Паньківський, голова Союзу Українських Національних Демократів, виступив минулої неділі доповідь, в якій стверджував потребу лояльності й максимальної підтримки Українському Конгресовому Комітетові, але рівночасно стверджував потребу критики його діяльності та сам видвинув низку критичних заваг на дотеперішню діяльність УКН. Доповідь відбулася заходом Відділу СУНД в залі Л. М. Клоуба. Головою виступив д-р Паньківський, який був прийнятий як спеціальний представник Центрального Комітету (Закінчення на стор. 4)

В ПАНМУНДЖОМ ВІДНОВЛЕНО ПЕРЕГОВОРІ В СПРАВІ ПЕРЕМИР'Я

Альянти відкидають комуністичну базу розв'язки проблеми полонених

Токіо. — В неділю, 26-го квітня, в Панмунджом відновлено перервані від минулого жовтня переговори в справі перемир'я в Кореї. Комуністи зі свого боку видвинули шість пунктів для розв'язки проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях домагаються: 1. Всі полонені, в Кореї, які "домагаються репатріації", повинні бути репатріювані впродовж двох місяців після підписання перемир'я; 2. Одні місяці після завершення репатріації, ті полонені, які відмовляються від репатріації, повинні бути вислані до однієї з невідповідних країн, на яку погодяться обидві сторони; 3. Впродовж шістьох місяців переселення тих полонених до невідповідних країн, країни, з яких ці полонені походять, повинні мати право вислати до тієї невідповідної країни своїх представників, які переконували б полонених про повернення "на родину"; 4. Впродовж того часу полонені, які дали себе переконати про повернення до своїх країн, повинні бути репатріювані негайно; 5. До тих полонених, які й після "вишень" відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, яка має відбутися після перемир'я; 6. Всі в'язні проблеми полонених, яка ще єдино здержує договір в справі перемир'я, але вже на другому засіданні альянтські представники відкинули ці пропозиції, вважаючи, що вони не є "ані помірковани, ані конструктивні". Комуністи в своїх пропозиціях

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерсі Сіті і закордонно:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50
Число з суботи (з англійською частинкою).			
На рік	\$ 3.00	One year	\$ 3.00
На пів року	2.00	Six months	2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незадоволені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МИР І ВОЛЯ

Річард М. Ніксон, віцепрезидент США, промовляючи до видавців газет, зібраних на річну конвенцію, говорив про завдання цієї республіканської адміністрації, що вже малою не 100 днів при владі. Його промова з властиво продовженням промови президента Айзенгавера до редакторів газет. Отже нового й особливого в ній нема а в тільки повторення і підкреслення того, що назавжди відоме. Але видно, що адміністрація дуже залежить, щоб встати в світі добре знати, куди Америка прямує. Тому, мабуть, Ніксон говорив це раз про те саме і ще простіше й ясніше, ніж президент.

Яка є основна філософія уряду? — питає Ніксон. На це дає він таку відповідь: «Думаю, що можемо висловити цілі адміністрації Айзенгавера простою фразою: Воля, як американський ідеал. Надійшло захопчувати інші народи та ім помагати, щоб і вони могли втілювати благами волі. В тому разі, коли наші політики, домашня і закордонна, змагаються до того самого — воля наша мета».

В домашній політиці Ніксон згадав про постійно дискутуване питання, як багато влади можна дати центральним, федеральним органам. Як знаємо, республіканці з протидією концентрувати владу в Вашингтоні, а за те, щоб найбільше ініціатив залишати стейтам, громадам та громадянам. «Концентрація сили є небезпечна навіть тоді, коли вона є справедливою. Сила несе навіть і найбільшу людину», говорить Ніксон, закликаючи теж і проти «добродичної держави» з її плануванням для людини, від колісик аж до гробової дошки. Він с за державу, що дбає за загальне добро і «служить горожанам, йому помагати, а не його контролю», одностайно признаючи, що «абсолютна свобода це анархія» та що «миусмо мати закони, правила та контроль».

Те саме, коли мова про ідеали свободи, відноситься і до закордонної політики, підкреслює Ніксон. Спра людини, де вона не жила б, хоче жити в мирі й на волі. Вона не цікавиться арміями й війнами; не вважала себе якоюсь надлюдською, а своєю державою якоюсь наддержавою; не хоче пакувати над іншими націями і народами; в центрі її життя є життя, діти, праця, громада та Бог. Ще далі сказав Ніксон таке:

«Ціллю американської закордонної політики є забезпечити їй сирі людину, якій бажало спокою, волі й добробуту. В тому напрямі ведеться наша політика в Об'єднаних Націях, в Європі, в Азії й Латинській Америці. Це с те саме, що хоче мати сира людина також і в Америці... Щоб можна забезпечити волю сирій людині, треба забезпечити волю нації... Ми змагаємося до світу, забезпеченого від війни і агресії. В такому світі сира людина зможе жити в спокої... В такому світі не буде місця для колоній і територій, над якими панували б сильніші й передові нації, ні для диктатур, що шукають виправдання на своє існування в теорії, що нарід не спосібний сам собою правити».

Так висловлюючи ідеали свободи, до яких ми змагаємося в світі», закінчив Ніксон, додаючи, що Америка зробить все можливе, щоб ту ціль досягнути.

Говорячи про мир і волю, Ніксон не міг поминути Кремль. Він згадав за нього, кажучи, що це його філософія, його брехня, ошуканства і підірвані методи не дають змоги завести в світі миру і волі. Тепер це с остання нагода для Кремля змінити ту погану філософію і доказати зміну не словами, але ділами. Як таке не станеться, то відповідальність за наслідки спаде на Москву, а не «страшна відповідальність».

При кінці заявив це Ніксон таке:

«Ціллю теперішнього уряду с те саме, що було ціллю наших Батьків-основників. Ми віримо в свободу. Ми будемо її доглядати і обороняти тут, в Америці. За кордоном будемо помагати іншим народам, що прагнуть до тих самих ідеалів. Ми переконані, що вільним народам можна довіряти, що вони будуть правити розумно».

Наші загальні проблеми

Минулого тижня відбулись ширші наради Відділу Українського Конгресового Комітету в одній з наших громад, на яких зорганізовані в цьому Відділі представники поодиноких місцевих організацій обговорили, крім низки актуальних конкретних справ, теж і деякі основні проблеми нашого громадського життя, що без сумніву могли бути відкритими загальних турбот по всіх наших громадах. Тому то і їхні загальна характеристика буде у великій мірі й загальною характеристикою нашої теперішньої, американської української дійсності.

На самі наради прийшли представники відносно тільки малої частини місцевих організацій. Були між ними представники майже всіх провінцій нашого суспільства: вже сідоголові репрезентанти давніх організацій, що «зуби свої з'їли» на піонерській громадській роботі. Але їх вже відносно мало, хоч в цій громаді під тим оглядом — згідно з нашими інформаціями — краще, ніж в численних інших громадах. Були представники нової імміграції, які в більшості вже цілком «вжились» в місцеві проблеми, потрапили навіть «спільну мову» з давніми громадськими діячами й спільно продовжують роботу. Натомість цілком не було представників тут народженої генерації, хоч в громаді існують їхні клуби й товариства, переважно при церкві.

Які ж проблеми турбують провідників громади? Їх багато, але наведемо тільки деякі. Насамперед — велика розпорошеність. Хоч існує добрий десяток старих і новостворених організацій, але велика частина з них існують тільки на папері. Часом трапляється, що вміє голова чи секретар товариства й вже нема кому його заступити. Багато з них не проявляють жадної діяльності й бере тільки мінімальну участь в загальній праці громади. Відповідно «комасатія» вже цілком нежиттєдіяльність товариства та «відвізнення» й оживлення діяльності менш активних — це важлива проблема громади.

Чергова справа — недовіра до справді ідейних та відданих громадських робітників. В громаді с кілька чи кілька кандидатів осіб, що «сходжують свої ноги» та справді не мають ні дня ні ночі відпочинку, часто цілком байду жими. Ці самі люди планують громадську працю й виконують її, вони владують усім імпресі, беруть в них участь, переводять всі збори, виконують дослівно всю громадську роботу й не тільки віддають свій час і труд, але й самі дають приклад жертвенності. Втягнуті більше людей до цієї праці, зайняті ресурсувати їх нею й активізувати весь загальний — це чергова проблема, що найбільше турбує тих громадських діячів.

Великою «болячкою» громади с відсутність доброго хору. Громада має хор і доброго диригента, але не має справжніх ентузіастів хорового мистецтва. В хорі с тут на-

роджені й новоприбулі, але всі вони приходять на проби співати дуже нерегулярно й практично немає можливості приготувати з ними будь-яку програму. Тому то й місцеві імпреси треба всіляко «латати» й тому їхня мистецька якість часто досить сумнівна.

Справа місцевої парафіяльної школи належить на зборах до «запальних» тем. Всі заявляють, що школа потребує й заслуговує на максимальну фінансову підтримку, але... батьки дітей, зокрема з-поміж новоприбулих, мають великі застереження та багато побажань до системи, форми й змісту навчання в тій школі.

Всі громадяни ставляться з великою увагою до церкви й парафії, підкреслюють, що «без Бога ні до порога» й з признанням говорять про зацікавлення місцевих священиків своїми парафіями та їхньою громадською діяльністю, натякуючи, що не кожна громада може похвалитись таким самим. Але при цьому виникає нова проблема: Виявляється, що в громаді між новоприбулими с православ-

ні з Наддніпрянщини й вони бажали б мати свою церкву. Вони хотіли б придбати її. Але старі піонери кажуть: А чия ж це ця православна церква, що в іншій частині міста? Вона ж побудована за українські гроші й такими самими українцями як ми, тільки невідомими. Єдине, що з «русского» с в тій церкві, це батюшка, якого парафіяни не розуміють. Ідти здобувати цю церкву й її парафію та привертати їх туди, куди вони належать, до українців.

Таких і подібних проблем багато. Громада збільшується, всі працюють і замовніють, с багато серця й свідомості й можна багато доброго зробити, якщо буде в громаді згода й співпраця та як будуть завзяті громадські робітники, що підходять до громадських справ по-громадському, що вважатимуть перешкоди природним явищем, яке треба перемогти та як наполегливо працює й власним прикладом розворають громадське сумління, та здохнуть свої довір'я й підтримку громади, а тим самим здобудуть і нових робітників, яких так дуже треба для посилення активності й жертвенності громади.

Значення советських каналів

Починаючи з минулого року совєтський уряд з неймовірним успіхом розширює масштаби й прискорює темпи, так званих, «великих будов комунізму». На першому місці цього плану стоїть будівництво потужних гідроелектростанцій та великих, судноплавних каналів. Ініціатором цих будов, як відомо, був сам диктатор Сталін.

Про значення будівництва велетенських гідротехнічних споруд і довжелезних каналів було дещо сказано в передовиці одного з цьогож року, лютневих чисел пресоного органу комуністичної партії «Правда». В ній читавмо:

«Великі будови — величезний вклад у справу створення матеріально-технічної бази комунізму. Керований партією Леніна — Сталіна, совєтський народ здійснив їх успішно і тим внесе величезний вклад у справу комуністичного будівництва».

Обрунтовуючи значення цих будов, як основу майбутнього «триумфу комунізму», «Правда» цільно пов'язує здійснення широкого плану будівництва з постановами 19-го з'їзду комуністичної партії СРСР. А в основу його покладено тезу, висунутою Леніном 1920-го року:

«Комунізм — це совєтська влада плюс електрифікація всієї країни».

Провід СРСР особливий натиск робить на успішне, дострокове виконання велетенської програми всієї п'ятої п'ятиріччя (1951-1955), зокрема, на здійснення «в уцілюєні строки» плану поточного, 1953-го року.

За планом п'ятої п'ятиріччя будуть збудовані або закінчу-

ватимуть будувати 15 тільки найпотужніших гідроелектростанцій на терені СРСР, без сателітних держав! До цього плану входять також будівництво кількох довжелезних та багатьох малих, судноплавних каналів.

У попередні роки (до п'ятої та в перші два роки п'ятої п'ятиріччя) в СРСР збудовано ряд гідроелектростанцій та кілька великих і менших каналів, як Біломорсько-Балтицьких та канал імені Молотова. Протягом трьох минулих років, 1949-1952, збудовано: Цимлянський гідрозвузол, у системі Волго-Донського каналу; Волго-Донський судноплавний канал на 101 кілометр завдовжки; Донський магістрально-зрошувальний канал на 27 кіл. завдовжки; Долинсько-Донський розподільний канал — 92.2 кіл. завдовжки.

Якщо в попередні роки Біломорсько-Балтицький канал з'єднував Біле море, а тим самим і Північний Льодовитий океан, з Балтичським морем та, через систему дрібних каналів, озер і Волгу, з Каспієм, то закінченням будівництва Волго-Донського й Озівського каналів завершено з'єднання Білого, Балтицького й Каспійського морів з Озівським і Чорним морями в єдину підповерхову систему: Вже в 1952 році це дозволило розпочати перевіз ним, велетенською розмаху, водним шляхом масових вантажів, нафти, вугілля, цементу, дерева, хліба, найрізноманітніших виробів будівельного, торговельного... воєнного характеру.

До запроектованих на поточний, 1953-тий рік заплановано або вже будують крім

гідроелектростанцій, такі канали:

а) Срусланівський (або Сталінівський), 600 кіл. завдовжки, що з'єднає Волгу з рікою Урал, об'єднає дві області — Сталінградську й Саратовську й полегшить зв'язок російського сухоходу з Каспійським морем; б) канал Волга-Дін — з Озівським і Чорним морями, а звідти — з сателітними державами СРСР;

в) Найдовший у світі Голландський канал, від Тахіа-Таш, поблизу Аральського моря, через гарячі піски пустелі Кара-Кум, до Каспійського моря, над Каспієм. Він відрізняється від Середньоземного каналу, що з'єднує Середню Азію з Каспієм, а значить, і з Волгою та Срусланівським каналом — через Волгу, з Озівським і Чорним морями — через Дін;

г) Північно-Кримський каналом і з Чорним морем на південному сході Криму, куди тектиме цей острівний.

Як бачимо, водна, канална — річково-морська система об'єднана в одну ціле: сателітні держави СРСР, європейська й азіатська частини Совєтського Союзу. Недарма совєтська пропаганда й тішиться новою формулою совєтсько-комуністичного імперіалізму:

«Столиця для нашої батьківщини Москва стала портом п'ятих морів. Чорне, Озівське, Каспійське, Біле і Балтицьке моря з'єднані ріками й каналами в одну в односторонню систему».

Розміри багатьох цих будов, гідроелектростанцій і каналів, як твердить совєтська преса, перевищать розміри існуючих дотепер у світі споруд цього типу.

Наприклад, потужність Куйбишевської гідроелектростанції становитиме два мільйони і сто тисяч кіловат електричності. Тільки дві потужні гідроелектростанції — Куйбишевська та Сталінградська, що мало поступається своєю потужністю першій, щороку продукуватимуть понад 22 мільярди кіловат-годин електричності, тобто, стільки, скільки випрокудують усі електростанції Фінляндії, Данії, Голландії та Іспанії, взяті разом. А Голландія Туркменський канал своєю довжиною набагато перевищить Суєзький та інші канали світу. За планом п'ятої п'ятиріччя потужність електростанції СРСР зросте приблизно удвічі, а потужність гідроестанцій — утричі.

Незабаром має розпочатися будівництво дукара — першої великої й складної залізобетонної гідротехнічної споруди на трасі Головного Туркменського каналу. Дукара потрібний, щоб пропускати води магістрального каналу по під дном великого водного шляху. Складність цієї споруди полягає в тому, що дукара має бути «укладений на дев'ять метрів нижче від рівня ґрунтових вод. Отже на його будівництві буде застосовано глибокий смоки, голікофльтри та ін.

Усі ці будови потребують великої кількості проєктувальників, інженерів, технічного персоналу, науков-

Парада лояльності

Наближається 2 травня, — день, коли наша громада, разом з іншими, має прилюдно засвідчити своє прив'язання до країни, що гостинно прийняла й дала можливість вільно жити й вільно працювати багатьом соткам тисяч осіб, що ім з яких-будь міркувань ставало тяжко в старому краї й які йшли по краях життя за океан.

Своє віддання новій батьківщині засвідчує наша громада в Нью-Йорку участю в спільному марші, що відбувається по головній вулиці метрополі. Подібне буває і по інших містах. Кожна національна група намагається якнайкраще представити під час маршу і якнайвиразніше виявити свої прив'язання. Це може бути досягнене різними способами. У попередніх роках, якщо мова про Нью-Йорк, ми намагалися, — і це нам цілком вдалося, — виявити свою організаційність. Не було ж ніякої організації, яка б не взяла участь у поході, де українська група була завжди найчисленнішою.

Проте це не значить, що в попередніх роках наша група була найкращою. Маси народу, що не беруть активної участі в поході, але приглядаються йому з хідників, так само, як й ті, що стоять тоді на урядовій трибуні, несприймають кожну групу насамперед не за її численність, а за красою одягу, ефектністю маршування, помпезністю оформлення то-що.

У деяких наших осередках, зокрема в Нью-Йорку, де цього року наша група йде на чолі усього походу, с всі можливості використати зовнішній ефект, що його робить перша в марші коло-

на. У Нью-Йорку існує сильна секція образотворчих мистецтв при Літературно-Мистецькому Клубі. Деякі з мистців активно працювали в декоративному й інших ділянках й можуть бути використані для відповідного оформлення нашої групи. Ефектна карикатура, виразний напис, якась модерна виконана постань чи група можуть дуже, прислужитися враженню, що його зробить наша група.

Якщо б з цим напрямком були пороблені заходи, тоді організатори нашої участі в поході могли б спокійно обмежити кількість учасників походу, залишивши лише представників окремих організацій та звернувши більшу увагу на участь юнацьких об'єднань, що представляли б собою — віддавши новій батьківщині наймолодшого покоління.

Масовість участі зате необхідна в похіді, що їх улаштовують окремо національні групи. Такі марші, як польський, ірландський, чи грецький мають свою добре заслужену славу у Нью-Йорку і такою повинна бути наша жалобна парада, що відбувається вже незадовго до приво-ду двадцяті річниці Голоду на Україні, до якої треба поспішити, з'розуміти усі відповідальності за її проведення, всім нам готовитись.

Цьогорічний парада лояльності повинна б також використати двадцять річчя штучноствореного голоду в Україні й сказати, що за мирними словами сьогоднішнього Кремлю, що в одну хвилину потрапили владити на себе овечу шкіру, криється загроза нових масових винищувань легковірних народів.

Степан Жекецький

Українське друковане слово

Друковане слово, тобто книжки, часописи, журнали, та всі інші видання — це могутній засіб у вихованні людини. Во в той час, коли родина й школа найбільше впливають на виховання людини у молодому віці, то друковане слово виховує людину ціле її довге життя.

Друковане слово, це та школа, з якої людина завжди

пізнає щось нове. Книжка й часопис, це ті невідступні учители, які навчають людину до пізнього віку, до кінця її життя.

Люди, які читають, завжди бувають розумніші, та більше знають від тих, які книжок не читають, вони мають ширший світогляд та більше зацікавленість світом.

Зокрема дуже важливу роль, як ширить національну свідомість, відіграє рідна книжка й часопис для недержавних народів. Коли поневолено не дає повнозвучати народній організації рідні шкільництва, забороняє навчати дітей бубальщини свого народу, не дозволяє навчати про свою батьківщину, — то всього того може навчити їх рідна книжка. Рідне «друковане слово», може, при відповідних заходах і організації, заступити поневоленому народові все те, що державному народові дає школа, та всьому роду інших виховних установ.

Часто рідна книжка буває для поневоленого народу не тільки «вогнищем національної свідомості, але стає могутньою зброєю проти денационалізаційних намагань ворога.

Українці, із західних земель, з Галичини та частини Волині, які між двома світовими війнами були опинилися під польською займанщиною, добре знають, яким могутнім засобом у боротьбі проти насильної польонізації була рідна книжка й преса. Товариство «Просвіта», що своїми народними домами та читальнями густою мережею покривало Західну Україну, відіграло превелику роль у розбудженні національної свідомості. Читальні ширли національну свідомість, відбавили наступні поляки, які словами міністра Грєбського нахвалювалися, що за 25 літ не буде ні одного українця під Польщею, — себто, що всіх українців спольонізують. І коли ми через говоримо, що Західна Україна була, принаймні до кінця 2-го світової війни, українським Гетомом, то треба пам'ятати, що цеглиною у ньому були читальні «Просвіти» зі своїми книжками й пресою.

(Закінчення на стр. 3-й)

по докладно розробленому плану, з хитрощами, з відвагою, з терпеливістю, з ризиком власного життя. О, це не було просто! (Продовження буде).

Ольга Мак

СТОЛИЦЯ ГОЛОДНОГО ЖАХУ

(До двадцяті річниці голоду на Україні)

Нариси

(4)

Особливо характерним явищем була сварка в трамваї. Здавалось би, чого люди мають тут сваритися? А отже були не тільки божевільні люди, а й «самашечі» (божевільні) трамваї. Починалося звичайно з якоїсь дрібнички: кохмусь наступили на ногу, або хтось не встиг пробігти кризів мови, щоб висісти на потрібній йому зупинці. Такий чоловік чи жінка починали лаяти всіх і вся, а головне тих, хто в даному випадку видавався винним. Реакція не давала себе довго чекати, і, поки трамвай доїжджав до слідуючої зупинки, між пасажирками вже розгорялася ворожнеча. «По-англійськи» в іскра к у вав, «трамвай іхав далі, а сварка не вгавала. Одні виходили, другі заходили й моментально включалися в гризню. Кондуктори спочатку заспокоювали лю-

дів, потім починали злостити самі і зганяли злість на пасажирів: той не мав дрібнички, той не хотів посухнутися, а той помалу входив і затримав рух. Сварка, мов лавина в горах, ставала щодалі грізнішою, обрушуючись на свіжих пасажирів, і тягнула їх за собою. Коли вам довелось в день зробити кілька разів рейд між самими трамваєм, то ви мусіли бути облягати і самі мусіли лаятися, а при тому кожного разу чути, що тема сварки постійно змінюється. Про винуватця забували за кілька хвилин, так само, як забував і свій незачиний інцидент живуватець, але кинене ним зерно злості попадало на сприятливий ґрунт і перетворювало трамвай на цілий день в рухому «Сабурову Дачу».

Дуже дражнили харків'ян

елегантні вбрані люди, а особливо жінки в капелюхах. Злишнюкано вбрана жінка (звичайно, «вишукано» в розумінні тих обставин) рідко коли виходила без пригид в трамваї, а в черзі взагалі не сміла показатися. Корині харків'яни, навіть ітелігентні і добре матеріально ситуовані, ходили зимою у великих шалях або теплих хустках, які, говорячи об'єктивно, коштували відєсть рагання і не можуть себе примусити поспішитися. Адже більша половина з них не тільки бігала і стояла по чергах, але й вишла з дому, випивши без хліба і цукру горнячок чорної жолудневої кави. До речі, жолуднева кави була дуже популярною в ті часи, бо мала властивість не кілька годин цілком нейтралізувати почуття голоду. «Ситі кави» — казали люди.

Хліб

— Та подайте, матусеньки дорогі, та подайте батеньки рідні, та подайте зустрічати золоті!.. Та подайте мені, нешасний, хоч кусо-о-чок хліба!..

Так «співала» половина України, сидючи під мура-

ми і на роздоріжжях в 1932-1933 роках.

Хліба! Хліба! Хоч кусинчик, хоч шкряпину, хоч крихітку!..

Який дорігий той хліб! Який привабливий, який смачний!..

Хліб — скарб! Хліб — мрія! Хліб — спасіння життя, рятуюн від жадлих мук голодної смерті!..

Ціла Україна мріяла про хліб. Хліб снівся в кожній хаті. Не якийсь там «буржувазний» білий колач, не булкі з родзинками, а той житний, глеклив, великий!.. І не той, що його давали по скінці на картку, — хліба ж не малися? — а той, що його можна різати ножем, або попросту ламати руками і їсти, їсти... Так їсти, щоб наїстися і лишити на потім. І нічого більше не треба — тільки самого чорного, пахучого хліба з такою твердою грубою шкоринкою!..

Але такого хліба не було ніде по цілій Україні. І тільки в Харкові, столиці УРСР з початком 1933-го року почали «давати» такий хліб. Він називався «комерсційний хліб». Влучно називався. Держави-

плата селянам за грабований пуд (16 кілограмів) жита 52 копійки, а в замовнітих господарів забирали взагалі його за дармо. А тепер, змолотивши жито і напикши хліба, продавали його у вільній продажі по 3 рублі кілограм, себто, мала коло десяти тисяч процентів зиску. Хліба ж не комедія?

Але жадаючи хліба не цікавилися прибутками держави і не обраховували процентів. Головне було, що хліб «давали»! Давали, не вимагали жадних карток, жадних документів, по одному кілограму в одні руки, давали поділяти! Хліба ж не щастя?.. Правда, хліб був іще в Москві, Ленінграді й взагалі в Росії, але туди не пускали. На залізницях вимагали документів на право їзди, а їх не було. І Україна, натерпівшися і наголодувавшись уже в 1931-му і в 1932-му роках, зраділа й тим, що має нарешті хліб у «ласний» столиці. Зраділа й рушила з усіх закутків на «комерцію». Хто міг дістатися на переповнені поїзди (і тут вимагали документів) — їхав, хто не міг їхати — їшов пішки. Люди покидали порожні

хати, лишали на дорогах немичних і хворих і сунули, сунули; мов хмара. Мов підчас переселення народів, вибиралися в дорогу з усім «майном», спакванними у торби, з цілими родинами, бо ж хліба давали по одному кілограму «в одні руки». Вільше рук — більше хліба. Хліба-а-а! Хліб-і-б-а-а! По одному кілограму в одні руки!!!

Столиця перетворилася в обложено фортецю. З-зовні штурмували неможлими голод, знутри — голодаючи. «Комедія» йшла з нечуванним успіхом: пекарні працювали круглодобу, в знеможені падали продавці в хлібних «ларьках». А докдада вирував, стояв і істерично київів на товп:

„НА ВЕРШИНІ КУЛЬТУРНОГО ДУХА...“

(Думки з приводу „Свяченого“ для українських студентів, надрукованого в Т-во Прихильників УВАН у Мюнхені 5-го квітня 1953).

А однак... це все була дійсність. Дійсність, яку відчували кожний присутній цього свята, „святченого“. Дійсність, яка залишилася в пам'яті, як спомини безжурних днів.

Не про „святчено“ скандальні хочемо ми говорити, ні. Не про злиденності і скромності цього свята. Гріхом було б з таким настановленням починати цей опис. Бо подія, яка сталася, мала свій незгасимий чар, відірвала всіх від дійсності, а переносила у світ палати, в яких ніхто не був бездомним. Ми дозволили собі на рідкий локсус, в якому всі чулися щасливими.

Простора, з бронзовими, в різьблених дерев'яних стінах і стелі, зала мюнхенської „Тортегштубе“ наповнилася цього першого дня Великодня милодіями людьми і представниками старої генерації.

Присма несподіванка: замість буденної скромності, ви заходите в прекрасну вітальню кімнату. Три ряди столів, прикриті білими скатертями, а на них стоять білі трикутні свічки, з палаючими великими свічками. Між ними багато тупітання, що виростають з глибини ваз і дають подив весни. Столи заставлені тарілками, на яких пишастися крашанки, ковбаси, шинка, хліб. Все це чекало посв'ячення. Охолопте зором що залю і вам у душу влаштується якась, вродити, тепло, що легенько тремтить і викликає хвилювання. Естетичний вигляд поповнює вас до скрайнього. У всьому панує атмосфера таємничості, загадковості. Шість стовпів, що хвилюють, дві і вас обнімає ця таємничість, якої словами не виразити.

Не приходить до роздумування, бо до порога сипають вас привітати господар і майстер цього св'ята — проф. д-р Юрій Данеюк, голова Т-ва Прихильників УВАН, від імені якого вас сюди запрошено. Кілька слів привітання і побажання, а потім починається за столом у товаристві своїх знайомих. Всі починають себе добре, а однак, з трепетом дивляться на вас, що має наступити.

І ось всі піднімаються з місць, бо о. ген. вікарій П. Голицький святить паску. На закінчення ліне з десятих грудей гриме „Христос воскрес“ і побажання о. ген. вікарія.

Але те, що найбільше зворушило глибину душі, наступило після цього. Це була промова господаря.

Можливо, дехто дивувався, коли по перших словах, що йшли три місяці минуло від Різдва Христового, залю заповнився звуками, немов із заповіту племінного кола. І це було чути мелодію пригадувала ту радість, яка наповняла людство приходом Месії.

Однак, тема скоро змінилася. Влаштувало, промовець перейшов на останні смертні дні Христа. На ті дні, коли, з болу здригнулася земля, а з Голгофи понеслися слова: „Отче, у Твої руки передаю духа мого!“ І тут він теж здригнувся. Васюбля страх.

Мабуть всі чули „смертний марш“ Вагнера. Всі вичували в ньому ту несамолюбну розлуку, жаль і тугу. Але того значення, яке він вів у стові людини при цих словах, мабуть, мало хто мав змогу пережити. Це пережити односторонньо і неповно, коли під впливом зображеної події всім здавалося, що це демонічний звук музики мистця.

І здавалося, що дійсно, як говорив промовець, „темрява і безмежне зло“ запанувало тоді над світом. Чомусь останні акорди наповнили вас безнадійністю, апатією і якоюсь знеохотою. Палаючі свічки чомусь похмурили і не видавали попереднього блиску.

А однак... Однак, уся земля наслухувалася своєї години і здійснення слів: „Я Воскресіння і Життя“, які справдилися третього дня вранці.

Десь вдалині вдарив дзвін... Пону відповів другий і незабаром залю заповнили звуки багатого дзвону, що розносили вість про те, що „Правда, яку хотіли назавжди замкнути в гробі — воскресла“.

Далі промовець зупиняється над самою суттю Великодня. Далі його „вістка про Христове Воскресіння є радісною вісткою для цілого людства, якого існування без віри в Воскресіння мусило б бути вповні безцільне, а світ був би безглуздом, царством зла, омані і смерті“.

Він говорить про „будування царства миру і любови“, про „любов, яка не орудує тільки пустими фразами, а чиними повними поспіями і самозре-

чення“. І врешті, промовець веде нас на „вершини культури духа, на прощу справжньої любови“, де „не будуть уже морозити нашу душу ані прикриї спомини минулого, ані темні причути майбутнього“. Ви не спротивляєтеся. Послушно, немов осиротіла дитина, спратена пестопи і батьківської опіки, ступаєте на вказаний шлях. І коли залю наповнилася новими звуками мого туги „Галлелуя“ Генделя, ваша душа теж співає. Співає пісню хвали воскресному Боговолодію.

Коли все втихло, якусь хвилину панувала гробова тиша над всіма. Нервово напруження досягло кульмінаційної точки. Хотілося поділитися думками з сусідом, висказати йому свої враження. Хотілося говорити й говорити. А тимчасом вже відходили в далечині останні звуки IX симфонії Бетовена, з одою „До радості“ Шіллера.

Після першого зворушення прийшли на чергу майстерно подані потрази. Можливо, був дехто, що цього дня не мав нічого в роті. Можливо, й такі, яким дошкулювала небухана легеня. Але кожний з них, забув той для своєї буденної злиди, забув за те, що він самітник у цьому чужому краю. Тоді були всі люди рівні, всі дружили і... щасливі. Діставши духовний корм, кожний кріпиться ситою йкою.

В своїм слові, голова представництва УВАН — проф. д-р П. Курнінний, справедливо говорив про потребу наявності тісного контакту УВАН зі студентством і молодими початковими науковцями. Думасмо, що початок був наскрізь добрий. Треба лише не випустити ініціативу з рук. Влаштуване св'ято залишило свій слід. Воно дало, за висловленням проф. Курнінним бажаннями, почуття, що молоді люди, не є ані ДП, ані чужинці українського походження, а люди, яким треба змагатися на вершині світового знання і культури.

І справедливо була подяка студентства, що П. Курнінний студент німецької політехніки В. Демчук організатори того „святченого“, проф. Ю. Панейков, який вказав, що суть спільних св'язувань, не лише у спожитій їжі, але й у тій високій культурі, яку вони дають молодим людям, у їх виховному впливі на студіючому молоді.

Цей виховний вплив, може й не дасться відчувати зразу, але з нього напевно користатимуться майбутньому, сьогодні ще молоді люди. „Святчено“ влаштуване цього року, подібно як минулорічне і минулорічне Різдва, влаштуване тим же самим організатором, дають науку життя, науку, якої не заступить жаден університетський виклад.

Український жертводавець за океан може бути гордий, що його щира грошова пожертва знайшла найкраще приміщення, бо спричинялася до радісного піднесення душі десятків людей, людей, які такого піднесення на правду потребують. У них на все залишиться присмії спогади цієї вродитості.

Український Літературно-Мистецький Клуб в Нью Йорку

в неділю, 3. травня 1953 р., у „FASHION INSTITUTE“ 225-29 West 24th Street (між 7 а 8 Еве.)

ТРЕТІЙ ВЕЛИКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ЯРМАРОК

В програмі беруть участь:

- М. ОСТРОВЕРХА — „Мистецькі силуетки“ — читач автор.
- С. ШИХ — тенор, акомпаньє Л. Вахнянина.
- П. РОМЕН — „Перелицьована Енеїда“ — читач О. Добровольська.
- О. ПАВЛОВА — концертна співачка, акомпаньє Л. Вахнянина.
- М. ФОНЕНКО — композитор „Зі своїх творів“ — фортепія.
- І. ОРЛОВСКА — концертна співачка акомпаньє М. Фоменко.
- М. ПОНЕДІЛОК — „Весняний пікнік“ — п'єса на 1 дію, поетановка Н. Гриняка.

Виконують: М. Васильєв, Л. Крушельницька, Л. Кукрицька, І. Куліш, В. Куліш, В. Лисак, З. Осичук, М. Понеділок, В. Зміє, С. Ших. Конферансьє: І. Кедри.

Початок о год. 7-й ввечері.

Старанням Української Вільної Громади, ВІДЛІУ В ДІТРОЙТІ,

відбудеться:

в неділю, 3-го травня 1953 р., година 3. по полудні,

в залі Українсько-Американського Осередку при вул. Карпентер ч. 2965

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ В ПАНУ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

І його великих учнів:

ІВАНА ФРАНКА І МИХАЙЛА ПАВЛИКА.

У програмі концерту: Святочне відкриття — грім. Васильєв. Камілястий, доповідь — проф. Світлана Яворницького, виступ Лисак. Українські Вандувистів під орудою П. Поташника, виступи: арт.-солісти Ф. Носенко, драм. арт. Ольги Федичини, рецитатора Романа Татарського, піаністи Надії Дачи, також інженерія „Великих роковин“ Івана Франка, акомпаньє п. Ольги Дубинської-Соловей. Закликаємо всіх Українців віддати честь Великим Каміням України!

Вхід за програмами! Прохасмо прийти!

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За советською пресою)

„Сто мільйонів“.

„Сто мільйонів“ — це не колгоспне майно, тільки ті мільйони, що їх американський уряд призначив на допомогу тим утікачам, які з напруженням свого життя втікали на волю з советської тюрми народів. Про ці „сто мільйонів“ советські письменники В. Балабан та В. Собко написали п'єсу, яку ставив Український Драматичний Театр імені Артема в місті Сталіно. Про неї пише М. Лужича у „Радянській Україні“ (29 березня) довшу статтю. Зміст п'єси, „Сто мільйонів“ найвищий і несподіваний.

До рідні професора Карла Крацова прибуває з Німеччини, з таборів для переміщених осіб, Марек Штібнер, який був другим професором сина, що загинув, втікаючи „на родину“. Штібнера приймають з відкритим серцем, він удає, що залюбується в професорів дощ, і одночасно старастеся „вирізати рисунки мотара нового типу, над яким працює професор“. Наївність цієї історії така очевидна, що не треба аж про не писати. Це ж неможливо, що агенти МВД так без нічого пустили такого Марка Штібнера свободно жити та „виконувати завдання американської розвідки“.

Але тепер у Совтах великий страх перед „людиноненависницькою політикою Вол-стріту“ і критик хвалить до дурлу історію. Він про неї пише так: „Люди, будьте пильні! — закликає спектакль, і в цьому головному достоянстві нової постановки Сталінського українського драматичного театру імені Артема“.

Та навіть і М. Лужича мусить признати, що „демі образи змальовані у п'єсі схематично, суцільно, риторично та декларативно підміняють часом живу мову“. Але він не каже, як можна під Совтами написати „несуцільну та несхематичну“ драму.

„Дизельні трактори до роботи не готові“.

Це саме число „РУ“ присвячує кореспонденцію з Чернівців про те, що там „відстають“ машинно-тракторні станції. Уже весна повповні, а „значна кількість МТС в області не закінчила ремонту тракторів. В МТС області на сьогодні не відремонтована десята частина тракторного парку. Особливо загрозливий стан створився в Куликівській, Яблунівській, Мощенській, Корюківській та інших МТС“. Далі нарікається, що „область недопустимо відстає з підготовки до весняних робіт на полі“. Ось один приклад, що його наводить автор кореспонденції.

„На подвір'ї Козельської МТС стоять два трактори С-80. Вони стоять нерухомо торік, стоять і тепер. Директор станції тов. Юрченко каже: „У нас самих немає сил довести до ладу ці велетні, та й часу не вистачає возитися з ними, а допомагати нам ніхто не хоче“. От обі советські „темпа“, якими так часто хвалиться!

„Наш Горький“.

„РУ“ з 28 березня присвячена 85 роковинам з дня народження „свого великого і геніального“ письменника Олександра Максимовича Горького. Часопис мусить його називати „нашим“, хоч дуже добре знає, як відноситься той „гуманіст“ до справи перекладів його творів українською мовою. Підкреслюється в цій статті й те, як Горький особливо гостро картая американських імперіалістів як найбільш реакційних, тупих і небезпечних. В Москві написали окрему „літературну композицію за творами цього письменника“, яка називається „Горький про Америку“, і в ній ширитимуть протиміриканську пропаганду. І при

Про те, який повинен бути лад в самостійній Україні довідається із книжки ЖОВТОВЛАКИТНОГО

Майбутній державний, економічний і соціальний лад України

Висилас книгарня „Свободи“.

Ціна \$1.00

„СВОБОДА“

P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Ан English handbook with maps, statistical tables and diagrams

„UKRAINE AND ITS PEOPLE“

— edited by —

L. MIRCHUK

This is a collaborative work and the book might be termed a Ukrainian encyclopaedia in miniature.

Price \$3.00.

SVOBODA BOOK STORE

P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За советською пресою)

„Сто мільйонів“.

„Сто мільйонів“ — це не колгоспне майно, тільки ті мільйони, що їх американський уряд призначив на допомогу тим утікачам, які з напруженням свого життя втікали на волю з советської тюрми народів. Про ці „сто мільйонів“ советські письменники В. Балабан та В. Собко написали п'єсу, яку ставив Український Драматичний Театр імені Артема в місті Сталіно. Про неї пише М. Лужича у „Радянській Україні“ (29 березня) довшу статтю. Зміст п'єси, „Сто мільйонів“ найвищий і несподіваний.

До рідні професора Карла Крацова прибуває з Німеччини, з таборів для переміщених осіб, Марек Штібнер, який був другим професором сина, що загинув, втікаючи „на родину“. Штібнера приймають з відкритим серцем, він удає, що залюбується в професорів дощ, і одночасно старастеся „вирізати рисунки мотара нового типу, над яким працює професор“. Наївність цієї історії така очевидна, що не треба аж про не писати. Це ж неможливо, що агенти МВД так без нічого пустили такого Марка Штібнера свободно жити та „виконувати завдання американської розвідки“.

Але тепер у Совтах великий страх перед „людиноненависницькою політикою Вол-стріту“ і критик хвалить до дурлу історію. Він про неї пише так: „Люди, будьте пильні! — закликає спектакль, і в цьому головному достоянстві нової постановки Сталінського українського драматичного театру імені Артема“.

Та навіть і М. Лужича мусить признати, що „демі образи змальовані у п'єсі схематично, суцільно, риторично та декларативно підміняють часом живу мову“. Але він не каже, як можна під Совтами написати „несуцільну та несхематичну“ драму.

„Дизельні трактори до роботи не готові“.

Це саме число „РУ“ присвячує кореспонденцію з Чернівців про те, що там „відстають“ машинно-тракторні станції. Уже весна повповні, а „значна кількість МТС в області не закінчила ремонту тракторів. В МТС області на сьогодні не відремонтована десята частина тракторного парку. Особливо загрозливий стан створився в Куликівській, Яблунівській, Мощенській, Корюківській та інших МТС“. Далі нарікається, що „область недопустимо відстає з підготовки до весняних робіт на полі“. Ось один приклад, що його наводить автор кореспонденції.

„На подвір'ї Козельської МТС стоять два трактори С-80. Вони стоять нерухомо торік, стоять і тепер. Директор станції тов. Юрченко каже: „У нас самих немає сил довести до ладу ці велетні, та й часу не вистачає возитися з ними, а допомагати нам ніхто не хоче“. От обі советські „темпа“, якими так часто хвалиться!

„Наш Горький“.

„РУ“ з 28 березня присвячена 85 роковинам з дня народження „свого великого і геніального“ письменника Олександра Максимовича Горького. Часопис мусить його називати „нашим“, хоч дуже добре знає, як відноситься той „гуманіст“ до справи перекладів його творів українською мовою. Підкреслюється в цій статті й те, як Горький особливо гостро картая американських імперіалістів як найбільш реакційних, тупих і небезпечних. В Москві написали окрему „літературну композицію за творами цього письменника“, яка називається „Горький про Америку“, і в ній ширитимуть протиміриканську пропаганду. І при

Про те, який повинен бути лад в самостійній Україні довідається із книжки ЖОВТОВЛАКИТНОГО

Майбутній державний, економічний і соціальний лад України

Висилас книгарня „Свободи“.

Ціна \$1.00

„СВОБОДА“

P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Ан English handbook with maps, statistical tables and diagrams

„UKRAINE AND ITS PEOPLE“

— edited by —

L. MIRCHUK

This is a collaborative work and the book might be termed a Ukrainian encyclopaedia in miniature.

Price \$3.00.

SVOBODA BOOK STORE

P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За советською пресою)

„Сто мільйонів“.

„Сто мільйонів“ — це не колгоспне майно, тільки ті мільйони, що їх американський уряд призначив на допомогу тим утікачам, які з напруженням свого життя втікали на волю з советської тюрми народів. Про ці „сто мільйонів“ советські письменники В. Балабан та В. Собко написали п'єсу, яку ставив Український Драматичний Театр імені Артема в місті Сталіно. Про неї пише М. Лужича у „Радянській Україні“ (29 березня) довшу статтю. Зміст п'єси, „Сто мільйонів“ найвищий і несподіваний.

До рідні професора Карла Крацова прибуває з Німеччини, з таборів для переміщених осіб, Марек Штібнер, який був другим професором сина, що загинув, втікаючи „на родину“. Штібнера приймають з відкритим серцем, він удає, що залюбується в професорів дощ, і одночасно старастеся „вирізати рисунки мотара нового типу, над яким працює професор“. Наївність цієї історії така очевидна, що не треба аж про не писати. Це ж неможливо, що агенти МВД так без нічого пустили такого Марка Штібнера свободно жити та „виконувати завдання американської розвідки“.

Але тепер у Совтах великий страх перед „людиноненависницькою політикою Вол-стріту“ і критик хвалить до дурлу історію. Він про неї пише так: „Люди, будьте пильні! — закликає спектакль, і в цьому головному достоянстві нової постановки Сталінського українського драматичного театру імені Артема“.

Та навіть і М. Лужича мусить признати, що „демі образи змальовані у п'єсі схематично, суцільно, риторично та декларативно підміняють часом живу мову“. Але він не каже, як можна під Совтами написати „несуцільну та несхематичну“ драму.

„Дизельні трактори до роботи не готові“.

Це саме число „РУ“ присвячує кореспонденцію з Чернівців про те, що там „відстають“ машинно-тракторні станції. Уже весна повповні, а „значна кількість МТС в області не закінчила ремонту тракторів. В МТС області на сьогодні не відремонтована десята частина тракторного парку. Особливо загрозливий стан створився в Куликівській, Яблунівській, Мощенській, Корюківській та інших МТС“. Далі нарікається, що „область недопустимо відстає з підготовки до весняних робіт на полі“. Ось один приклад, що його наводить автор кореспонденції.

„На подвір'ї Козельської МТС стоять два трактори С-80. Вони стоять нерухомо торік, стоять і тепер. Директор станції тов. Юрченко каже: „У нас самих немає сил довести до ладу ці велетні, та й часу не вистачає возитися з ними, а допомагати нам ніхто не хоче“. От обі советські „темпа“, якими так часто хвалиться!

„Наш Горький“.

„РУ“ з 28 березня присвячена 85 роковинам з дня народження „свого великого і геніального“ письменника Олександра Максимовича Горького. Часопис мусить його називати „нашим“, хоч дуже добре знає, як відноситься той „гуманіст“ до справи перекладів його творів українською мовою. Підкреслюється в цій статті й те, як Горький особливо гостро картая американських імперіалістів як найбільш реакційних, тупих і небезпечних. В Москві написали окрему „літературну композицію за творами цього письменника“, яка називається „Горький про Америку“, і в ній ширитимуть протиміриканську пропаганду. І при

Про те, який повинен бути лад в самостійній Україні довідається із книжки ЖОВТОВЛАКИТНОГО

Майбутній державний, економічний і соціальний лад України

Висилас книгарня „Свободи“.

Ціна \$1.00

„СВОБОДА“

P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Ан English handbook with maps, statistical tables and diagrams

„UKRAINE AND ITS PEOPLE“

— edited by —

L. MIRCHUK

This is a collaborative work and the book might be termed a Ukrainian encyclopaedia in miniature.

Price \$3.00.

SVOBODA BOOK STORE

P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За советською пресою)

„Сто мільйонів“.

„Сто мільйонів“ — це не колгоспне майно, тільки ті мільйони, що їх американський уряд призначив на допомогу тим утікачам, які з напруженням свого життя втікали на волю з советської тюрми народів. Про ці „сто мільйонів“ советські письменники В. Балабан та В. Собко написали п'єсу, яку ставив Український Драматичний Театр імені Артема в місті Сталіно. Про неї пише М. Лужича у „Радянській Україні“ (29 березня) довшу статтю. Зміст п'єси, „Сто мільйонів“ найвищий і несподіваний.

До рідні професора Карла Крацова прибуває з Німеччини, з таборів для переміщених осіб, Марек Штібнер, який був другим професором сина, що загинув, втікаючи „на родину“. Штібнера приймають з відкритим серцем, він удає, що залюбується в професорів дощ, і одночасно старастеся „вирізати рисунки мотара нового типу, над яким працює професор“. Наївність цієї історії така очевидна, що не треба аж про не писати. Це ж неможливо, що агенти МВД так без нічого пустили такого Марка Штібнера свободно жити та „виконувати завдання американської розвідки“.

Але тепер у Совтах великий страх перед „людиноненависницькою політикою Вол-стріту“ і критик хвалить до дурлу історію. Він про неї пише так: „Люди, будьте пильні! — закликає спектакль, і в цьому головному достоянстві нової постановки Сталінського українського драматичного театру імені Артема“.

Та навіть і М. Лужича мусить признати, що „демі образи змальовані у п'єсі схематично, суцільно, риторично та декларативно підміняють часом живу мову“. Але він не каже, як можна під Совтами написати „несуцільну та несхематичну“ драму.

„Дизельні трактори до роботи не готові“.

Це саме число „РУ“ присвячує кореспонденцію з Чернівців про те, що там „відстають“ машинно-тракторні станції. Уже весна повповні, а „значна кількість МТС в області не закінчила ремонту тракторів. В МТС області на сьогодні не відремонтована десята частина тракторного парку. Особливо загрозливий стан створився в Куликівській, Яблунівській, Мощенській, Корюківській та інших МТС“. Далі нарікається, що „область недопустимо відстає з підготовки до весняних робіт на полі“. Ось один приклад, що його наводить автор кореспонденції.

„На подвір'ї Козельської МТС стоять два трактори С-80. Вони стоять нерухомо торік, стоять і тепер. Директор станції тов. Юрченко каже: „У нас самих немає сил довести до ладу ці велетні, та й часу не вистачає возитися з ними, а допомагати нам ніхто не хоче“. От обі советські „темпа“, якими так часто хвалиться!

„Наш Горький“.

„РУ“ з 28 березня присвячена 85 роковинам з дня народження „свого великого і геніального“ письменника Олександра Максимовича Горького. Часопис мусить його називати „на

Спорт

СУМА — НЮАРК ЗНОВ ПЕРЕМОЖЕ

В суботу, дня 11 квітня ц. р. в домі Сума, Нюарк відбулися ревізійні змагання столу (пінг-понгу) поміж УОСТ — Нью Йорк і СУМА — Нюарк.

Це вже другий раз молодій дружині Сума вдається побороти завантаженого в літвін розгрізача дружини УОСТ. Після слідування змагань УОСТ виступив до цих змагань в дещо сенсаційному складі: Г. Гершковіч, американець, 6 років в Америці, д-р Очеретко, 3. Шпон, Б. Прудіус, А. Робінзон, американець, д-р Рід, американець.

Склад Сума: Б. Андрушків, Л. Гайдучок, І. Кіпетрик, американець, С. Косовський, Ю. Ломага, І. Прици, американець, О. Попович, С. Сахно.

Не зважаючи на всі зусилля і старання виграти ці змагання, щастя не посмілося У. С. С. Т. і Сума в друге виграє у відношенні 15:12.

З боку глядача можна було спостерегти, що сумці перемогли УОСТ більше рівно вагою духа.

Підчас змагань з рамені о-середи СУМА і старанням п. Т. Рубель, було приготувано не прийняття для обох команд. Переведення турніру було під зарядом Л. Гайдучка.

М. П.

ПОДЯКА

Місто несприятливого звороту податків на дорожні ліки для нашого сина, присланих через ВПОВ. Микола Скасов в Нью Йорку, складає мені 40 дол. для звороту українських податків в Нью Йорку в А-стріт 120 дол. на КОДУС в Австрії.

П. Б. БАВКИ Шкаго, Ілл.

ПРАЦЯ

Попикується МУЖЧИН, зацікавлених вчитися фаху, стала праця, добра заплата. Голоситись:

New Jersey Window Cleaning Co. 550 Newark Avenue, Jersey City, N. J.

КОСМЕТИКА

До набуття лічниць — косметичні креми від веснянок — плям — прищів — загоєння — вугрів і для загальної поправки шкіри.

Особисто або поштою. M. MALA 948 N. Damen Avenue Chicago 22, Illinois

МУЖЧИН, ЖІНКИ

Якщо ви не задоволені тим, що не можете втілювати в життя, як ви можете бути ПРИРОДА, тому що вам їх замало або не до вподоби, з недостатком належних вітамінів в щоденній дієті, то прочитайте це.

Вас повинні спеціально цікавити містичні від тих, що мали найбільш добродійства з уживанням ФОРМУЛИ, знають як TRI-X. Це та формула, якої ніхто не знає, дозволить вам більше ніж мінімальне заповнення для дорослих деяких загальнопринятих вітамінів.

Якщо ви відчуваєте, що ви не можете скористатися з такою складною, то ви будете раді довідатися, що ви можете дістати потрібні кількості, коли випиєте оцей випісок до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 3, Peckskill, N. Y. Звідти випиють вам негайно пакуку вартості \$3.50 відшкодувати поштою. Не забудьте пошлати грошей з задоволенням. Заплатите поштарів при доставі.

Дя

Адреса

Місцевість

Стріт

ТВОРИ ПРОФ. ОЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ

НА ХОРИ МІШАНИ, ЖІНОЧІ І ЧОЛОВІЧІ:

361рка I — Історичні пісні від татарських нападів з частинкою Хмельниччини \$1.50

361рка II — Історичні пісні від Хмельниччини до Коліївщини \$1.00

361рка III — Історичні пісні від Коліївщини до пісень Січових Стрілців \$1.00

361рка IV — Чумацькі пісні \$1.00

361рка V — Народні пісні \$1.00

361рка VI — Народні пісні \$1.00

Служба Божа на 4 голоси — „Літургія св. Івана Золотоустого“ — з додатком до Літ. св. Василія Великого \$2.50

Літургія св. Івана Золотоустого на 3 голоси з різними додатками (можна співати в різних голосових комбінаціях) \$1.50

Замовлення пошлати:

“SVOBODA”, P. O. Box, 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Закінчення зі стор. 1-шої

ЗДА д-ра Степана Витвицького. Під час з'їзду поширювалося заяву чотирьох партій, які є членами УНРади та які закликають з'їздові, СЗСУ і його лідерів п. В. Доленку, що „організатори з'їзду стоять на позиції розбиття єдності українського національного фронту визвольної боротьби, зокрема щодо ставлення наших умов співпраці з Американським Комітетом Визволення від Большевизму“ й тому закликають „вважати з'їзд... справою, яка розбиває українську єдність, а наріжні української боротьби й намагання справи визволення навести шкоду“ та закликають „українців не давати себе ввести в блуд, відповідно оцінити наміри організаторів з'їзду, зберегти національну честь і гідність... і рішуче підтримувати Український Державний Центр“. Цю заяву підписали: К. Паньківський, п. М. Ветухів від СУНДУ, С. Приходько й З. Івасиниш від УНДС, М. Смолянський та І. Дубинський від УРПД та І. Паливода й С. Ріпчиків від ОУС. Так само напередодні з'їзду деякі газети, зокрема „Український Прометей“ в Дітроїті, надрукували матеріали проти з'їзду. На самому з'їзді, як мова про реферати й дискусії, не спостережено нічого такого, що потверджувало б ці закиди.

Сам з'їзд попереджено молебнями в майже усіх українських православних і католицьких церквах метрополітального міста в суботу рано. Того ж дня перед полуднем з'їзд відвідав проф. Станіславський, пригідуючи коротко до теперішньої історії СЗСУ та з'ясувавши загальнопричини й завдання з'їзду. Президію з'їзду очолював голова ЦК СЗСУ-СП п. В. Ф. Сенік, який і проводив наради. У вступних промовах та привітаннях підкреслювалося потребу такої політичної партії, яка ідеїно репрезентувала б найбільшу під кожним оглядом складову частину української нації — українське селянство, яке внісло на своїх плечах відродження української нації та несе головний тягар визвольної боротьби. „Немає труднішої речі в світі — говорив в своєму привітні ред. Юрій Дивич — як організувати українське селянство та українську націю“. І тому він, не зважаючи на всілякі чутки, які поширюються навколо цього з'їзду, радіє ним з цілою душою, бо він переконаний, що ті, які дали найбільше для України, себто українське селянство, не можуть бути запропащеним і зрадником своїх класів і своєї нації. Українське селянство — говорив він — дало нам Шевченка, воно внісло на своїх

плечах відродження української нації, а сьогоднішній трагічний стан України та українського народу заіснував головному тому, що ця найбільша сила — українське селянство, не була належно зорганізована. Колоніальне ставлення України розділило українців, розсварило їх, заставило їх говорити собі вічні найбільші обиди, забуваючи, що над ним стоїть і регочеться ворог. — Палкі привітання з'їздові та найкращі побажання в його нарадах висловили поодинокі делегати. Один з делегатів, який не хотів промовляти від групи українців з Індії, бо від них промовляли вже інші й тому говорив від села Давидівки, Миргородського повіту, піддавав коротку думку „найпростішої розв'язки всіх найскладніших проблем теперішнього й майбутнього світу, себто потреби — знищити Москву, додаючи, що треба знищити Москву червоною й білою. Між тими, які надіслали свої привітання з'їздові, крім архієпископів Григорія й Паладія, отамана Тараса Бульби-Воронця, що вітав з'їзд так від президента Літвицького, Юрія Дивича, редактора Іосифа Гриняка та низки інших приватних осіб і поодиноких груп, не було привітати загально відомих українських інституцій та осіб. Прочитано надіслане привітання від запрошеного на з'їзд, але перешкодженого, — щоб взяти в ньому участь, п. Вільяма Спенсера, директора пресового відділу Американського Комітету для Визволення від Большевизму.

В рамках з'їзду зачитано доповіді: К. С. Тупій на тему: „До проблеми програми Української Селянської Селянської Партії“; В. Ф. Сенік: „Сучасні завдання СЗСУ“; Отаман Тарас Бульба-Воронець: „Українська військова національна політика“ та лідер партії п. В. А. Доленко, якому з'їзд вшанував овацію, про „Боротьбу з більшовизмом і українське зовнішнє політику“. П. Доленко закінчив свою доповідь заявляючи чотирьох українських партій, намагачись оприлюдити роблені там йому й його партії закиди. П. Сенік, п. Доленко, п. Мельник, який признався, що він був „нервовим“ скликання того з'їзду, та інші члени президії й учасники з'їзду принагідно й окремо давали висноження на закиди й запитання.

В з'їзді, як про це подано в звіті, — взяло участь 163 делегати, при чому приїхали винайнятими автобусами — групи делегатів з Форт Вейна в Індії, Клівленду й Дітроїту. Велику частину привітань на з'їзді становили гості, що разом з делегатами майже заповнювали передбачувану на 500 осіб залу.

Були теж на з'їзді середні закиди, що з'їзд зорганізований за чужі фонди. Один з членів президії висказав, що сам голова ЦК партії п. Сенік пожертвував на цілі з'їзду 1000 доларів, а інші члени склали по 100 й більше доларів і в такий спосіб зібрано 3,000 доларів на покриття коштів з'їзду. Крім цитованої вже заяви чотирьох угруповань, свої застереження проти з'їзду висловили в окремій резолюції ООЧСУ та СУМА. В їхній летучці сказано, що з'їзд СЗСУ відбувається з шкідливими тенденціями для української визвольної справи, про що „говорить сам факт, що з'їзд фінансується неприхильно до української самостійності чинники“ та що „він відбувається в часі посилення акцій з боку т. зв. Американського Комітету для Визволення від Большевизму, скерованого на розбиття спільного українського фронту проти російського імперіалізму“.

З'їзд ухвалив відповідні резолюції та політичну платформу, що була загально з'ясована в інтерв'ю п. Доленка та в окремому органі партії „Український Селянин“. Під час дебат над резолюціями видвингено теж справу припинення до Координаційного Центру Боротьби проти Большевизму. Голова зборів, п. Сенік, твердив, що „розглядом таких можливостей поповнив помилку УККомітету“ та що із нарад з'їзду виявилось виразно, що його учасники з протилежності в тому Центрі й тому він не вважає за відповідне піддавати справу під голосування.

З'їзд, в програмі якого був теж концерт і бенкет, закінчено в неділю ввечері відспіванням Українського Національного Гімну.

ЦІЛУ БІБЛІОТЕКУ ЗАСТУПІТЬ ВАМ І ВАШИМ ВЛИЗЬКИМ ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА ТРИ ВЕЛИКІ КНИГИ 1230 ст. дрібною, у два столбці друку. Багато ілюстрацій. Мат. Усе знання про Україну! Замовляйте в „Свободі“. Ціна: трих книг у повільній опраці \$48.60. „SVOBODA“, P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗМІНА АДРЕСИ! Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що змінюють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково прислали поштовими марками 10 ЦЕНТІВ за виготовлення нової адресної клітки, а члени УНС ще й членів свого Відділу.

Адміністрація „Свободи“.

ТАРЗАН, ч. 3056. Повстання.

Хвильку пізніше, сильно здивовані невілники обернулися, щоб побачити орду крикливих губльців, що падали на них від тіней поза огнем.

гуптій виклик самців мави пролунав: „Kpi-irar! Kpi-gar!“

Хапаючи озброєну Гассанову руку, Тарзан обернувся і шпурнув його на Нельсона в обличчя. Тоді, нагло, мо-

Д-р Н. Паньківський про „Ролі У.Н.Н. і наше становище“ (Закінчення зі стор. 1.)

сіх комісіях та виконували великі функції. Д-р Паньківський критикував головню поведінку голови УКК проф. Добрянського за те, що він, як у випадку його листа про найменування п. Воленя амбасадором, не радиться іншим, але діє на власну руку, „компромітуючи українців“. Доповідач теж не поділяв звіт делегації УКК для Американського Комітету з поїздки до Європи, як і сама поїздка та поведінка поодиноких делегатів, зокрема ред. Душника і проф. Добрянського. „Хочемо бути в УКК, але хочемо рівночасно мати право критикувати його та створити культурну опозицію“ твердив на закінчення д-р Паньківський.

В рамках того самого вечора висловили другу доповідь ред. Іван Келрин. Темою його доповіді були „Теми д-ра Стахова про УКК“. Доповідач цитує й твердженнями доказував, що доповідь д-ра Стахова „Куди нас веде УКК“ була підготована найкращими інтенціями для самого УКК та для української справи. Натомість здоровій критиці у нас багато шкодить нічим неоправдана гістерія. Описав один з диспутів, який відбувся в дискусії, що він висловлює, що ред. Келрин намагався обороняти УКК, але не робить цього вразно.

Низку критичних зауважень на тему УКК та його діячів видвингено після й в дискусії, але були теж вислови в оборону УКК й зокрема проф. Добрянського, хоч на доповіді були привітанні майже виключно члени опозиції. Висноження на деякі справи дав привітний директор канцелярії УКК п. Ю. Ревай, заявляючи коротко, що члени критикованої місії УКК до Європи, зокрема проф. Добрянський, спромоглися на відвагу, а хто наважиться спромігся б ктонебудь інший. Вони бо погледіли на участь в місії, непопулярність якої знали наперед і знали наперед ті всі закиди, які проти них видвингалися, а все ж таки, вони свою місію виконали, бо того вимагало добро справи. П. Ревай заповів, що деякі події вже в найближчому часі поставлять в належному світлі всі ці справи.

Чи Ваші Діти належать вже до Українського Народного Союзу? Якщо ні — випишіть їх це сьогодні й вони колись будуть Вам вдячні за це.

СІВЕ ВОЛОССЯ ЦЕЗАС БЕЗ ФАРБУВАННЯ Чудовий препарат можна тепер дістати, щоб повернути сиве волосся до природної темної краси, не застосовуючи спеціальних засобів. Кожна ужиття його кожного дня на короткий час, він поступово і чудесно переміняє свій вигляд на природний колір. Тільки: темне волосся дає вигляд молодості. Якщо ви хочете випробувати цей дивуватий препарат без ризику, то випишіть оцей випісок до TRYSAN CO., Dept. 67, Peckskill, N. Y. Звідти випиють вам 2 піпетри-дозаторів вартості тільки за \$4 з додатком Федерального податку в 80 цит. Це знизить ціну на правильний ціну. Якщо, після ужиття згідно з вказівками, ви не будете задоволені з якогосьбудь причин, вам звернуть повну грошову заплату.

Дя

Адреса

Місцевість

Стріт

АНГЛО-ЕГІПЕТСЬКІ ПЕРЕГОВОРІ В СПРАВІ СУЕЗУ Каїро. — 27 квітня мали початися переговори Египту Англією в справі безумовної евакуації англійських військ із зони Суецького каналу. З египетської сторони беруть участь в переговорах прем'єр Нагіб і міністер закордонних справ Магмуд Фаузі, а від Англії англійський амбасадор до Египту Стівенсон та генерал вер Врайен Робертсон.

Шукають Своїх Рідних УВАГА: Зголошуватись на розшуки до ЗУАДКомітету, прохачається на початку листа доконче подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте. Зголошуватись на розшуки, не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових витратів та за витрату часу на пологдження вашої справи. За листами чи адресами від скитальників прохачемо звертатись безпосередньо до З. У. А. Д. Комітету, адресу якого подано при кінці.

ГРУПА ЛИСТИ ДО: 20265 Петро Добровольський зі села Рудинки, пов. Коломия, Добровольських Катерину, Данила, Василя та Івана. 29266 Кондрат Сеніца із села Голова, пов. Любомль, Волинська Паско. 20267 Іван Кравець, син Івана, уродж. в Коростеньку, пов. Добровіль братів: Василя, Ілька і Гриня та сестер Федуню, Юлію і Ганю або їх дітей. 20268 Семен Парколай, сестру Юстину Парколай, уродж. у Виселі, пов. Сянік, емігрувала в 1912 р., замужем за Івана Колчак з Воробля королівського, пов. Ріманів. Жили з початку у Нью Йорку, згодом в околиці на фармі. 20269 Марія Менціська, чоловіка Антона Менціського, уродж. в 1903 р. в Баранчуках, пов. Самбір. Стало жив в Самборі новім.

ШКАГО, ІЛЛ. — Управа Т-ва ім. Д. Вітовського від. 301 повідомляє, що місячні збори відбулись в неділю, 3. травня в залі при церкві св. Володимира, 2238 W. Cortez St., о год. 12:30 в полудне. Просимо всіх членів згадати виключенню участі і використати збори для аплат виладок. — Управа.

Посмертна Згадка

АНДРЕЙ БАРЕЕР, член 364 відділу УНСОУ, Бр. св. Василія Великого в Клівленді, Огайо, помер дня 5. квітня 1953 року по довгій і тяжкій недужі на 58 році життя. Похоронений в селі Угін, пов. Карл, Зах. Україна. Була вибрана кілька разів председателю і членом на конвенцію. Довгі літа був бізнесменом, організатором Укр. банку, Народного Дому де засідали помагаючи своїми жертвами на різні цілі. Похоронив у великому жалю дружину Марію, 2 дочки, одружену Алліст, і Ірину. Похорон відбувся 9. квітня до укр. греко-католицької церкви св. Анни, Петра і Павла на укр. цвинтарі при участі Родили, Ченіє і Пристеля, де над гробом прощав від усіх, голова від. Гр. Кузія. — В. Н. П. Е. Білєцький, секр.

НОВИЙ ДАРУНОЧОК НАШИМ ДІТЯМ — ЦЕ КНИЖЕЧКА ОСІНЬ 361рки для дошкільців та для дітей нижчих класів. На 48 сторінок чистого друку, багато віршів, оповідань, пісень та гор. Упорядкувала МАРІЯ ЮРКЕВИЧ. Ціна тільки 70 центів. Замовляти в: „SVOBODA“ 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

„СЛОВО РІДНЕ“ ЧИТАНКА З УКРАЇНОЗНАВСТВА укладу проф. К. Кисілевського, у виданні „Учительської Громади“ в Нью Йорку. НАДАЄТЬСЯ ЯК ПІДРУЧНИК ДО НАУКИ ТА ЯК ДАРУНОК для дітей і юнацтва у віці від 9-17 рр. — Ціна, \$2.25. Замовляти в: „SVOBODA“ 81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

ІВАН БУНЬКО УКР. ПОГРЕВНИК по ціні так низькій \$150 як Обслуга чесна і найкраща

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 EAST 5th STREET New York City Dignified funerals as low as \$150 Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕВНИК Замісць похоронів в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром. PETER JAREMA 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 3056. Повстання.

Хвильку пізніше, сильно здивовані невілники обернулися, щоб побачити орду крикливих губльців, що падали на них від тіней поза огнем.

гуптій виклик самців мави пролунав: „Kpi-irar! Kpi-gar!“

Хапаючи озброєну Гассанову руку, Тарзан обернувся і шпурнув його на Нельсона в обличчя. Тоді, нагло, мо-

Д-р Н. Паньківський про „Ролі У.Н.Н. і наше становище“ (Закінчення зі стор. 1.)

сіх комісіях та виконували великі функції. Д-р Паньківський критикував головню поведінку голови УКК проф. Добрянського за те, що він, як у випадку його листа про найменування п. Воленя амбасадором, не радиться іншим, але діє на власну руку, „компромітуючи українців“. Доповідач теж не поділяв звіт делегації УКК для Американського Комітету з поїздки до Європи, як і сама поїздка та поведінка поодиноких делегатів, зокрема ред. Душника і проф. Добрянського. „Хочемо бути в УКК, але хочемо рівночасно мати право критикувати його та створити культурну опозицію“ твердив на закінчення д-р Паньківський.

В рамках того самого вечора висловили другу доповідь ред. Іван Келрин. Темою його доповіді були „Теми д-ра Стахова про УКК“. Доповідач цитує й твердженнями доказував, що доповідь д-ра Стахова „Куди нас веде УКК“ була підготована найкращими інтенціями для самого УКК та для української справи. Натомість здоровій критиці у нас багато шкодить нічим неоправдана гістерія. Описав один з диспутів, який відбувся в дискусії, що він висловлює, що ред. Келрин намагався обороняти УКК, але не робить цього вразно.

Низку критичних зауважень на тему УКК та його діячів видвингено після й в дискусії, але були теж вислови в оборону УКК й зокрема проф. Добрянського, хоч на доповіді були привітанні майже виключно члени опозиції. Висноження на деякі справи дав привітний директор канцелярії УКК п. Ю. Ревай, заявляючи коротко, що члени критикованої місії УКК до Європи, зокрема проф. Добрянський, спромоглися на відвагу, а хто наважиться спромігся б ктонебудь інший. Вони бо погледіли на участь в місії, непопулярність якої знали наперед і знали наперед ті всі закиди, які проти них видвингалися, а все ж таки, вони свою місію виконали, бо того вимагало добро справи. П. Ревай заповів, що деякі події вже в найближчому часі поставлять в належному світлі всі ці справи.

Чи Ваші Діти належать вже до Українського Народного Союзу? Якщо ні — випишіть їх це сьогодні й вони колись будуть Вам вдячні за це.

СІВЕ ВОЛОССЯ ЦЕЗАС БЕЗ ФАРБУВАННЯ Чудовий препарат можна тепер дістати, щоб повернути сиве волосся до природної темної краси, не застосовуючи спеціальних засобів. Кожна ужиття його кожного дня на короткий час, він поступово і чудесно переміняє свій вигляд на природний колір. Тільки: темне волосся дає вигляд молодості. Якщо ви хочете випробувати цей дивуватий препарат без ризику, то випишіть оцей випісок до TRYSAN CO., Dept. 67, Peckskill, N. Y. Звідти випиють вам 2 піпетри-дозаторів вартості тільки за \$4 з додатком Федерального податку в 80 цит. Це знизить ціну на правильний ціну. Якщо, після ужиття згідно з вказівками, ви не будете задоволені з якогосьбудь причин, вам звернуть повну грошову заплату.

Дя

Адреса

Місцевість

Стріт

АНГЛО-ЕГІПЕТСЬКІ ПЕРЕГОВОРІ В СПРАВІ СУЕЗУ Каїро. — 27 квітня мали початися переговори Египту Англією в справі безумовної евакуації англійських військ із зони Суецького каналу. З египетської сторони беруть участь в переговорах прем'єр Нагіб і міністер закордонних справ Магмуд Фаузі, а від Англії англійський амбасадор до Египту Стівенсон та генерал вер Врайен Робертсон.

Шукають Своїх Рідних УВАГА: Зголошуватись на розшуки до ЗУАДКомітету, прохачається на початку листа доконче подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте. Зголошуватись на розшуки, не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових витратів та за витрату часу на пологдження вашої справи. За листами чи адресами від скитальників прохачемо звертатись безпосередньо до З. У. А. Д. Комітету, адресу якого подано при кінці.

ГРУПА ЛИСТИ ДО: 20265 Петро Добровольський зі села Рудинки, пов. Коломия, Добровольських Катерину, Данила, Василя та Івана. 29266 Кондрат Сеніца із села Голова, пов. Любомль, Волинська Паско. 20267 Іван Кравець, син Івана, уродж. в Коростеньку, пов. Добровіль братів: Василя, Ілька і Гриня та сестер Федуню, Юлію і Ганю або їх дітей. 20268 Семен Парколай, сестру Юстину Парколай, уродж. у Виселі, пов. Сянік, емігрувала в 1912 р., замужем за Івана Колчак з Воробля королівського, пов. Ріманів. Жили з початку у Нью Йорку, згодом в околиці на фармі. 20269 Марія Менціська, чоловіка Антона Менціського, уродж. в 1903 р. в Баранчуках, пов. Самбір. Стало жив в Самборі новім.

ШКАГО, ІЛЛ. — Управа Т-ва ім. Д. Вітовського від. 301 повідомляє, що місячні збори відбулись в неділю, 3. травня в залі при церкві св. Володимира, 2238 W. Cortez St., о год. 12:30 в полудне. Просимо всіх членів згадати виключенню участі і використати збори для аплат виладок. — Управа.

Посмертна Згадка

АНДРЕЙ БАРЕЕР, член 364 відділу УНСОУ, Бр. св. Василія Великого в Клівленді, Огайо, помер дня 5. квітня 1953 року по довгій і тяжкій недужі на 58 році життя. Похоронений в селі Угін, пов. Карл, Зах. Україна. Була вибрана кілька разів председателю і членом на конвенцію. Довгі літа був бізнесменом, організатором Укр. банку, Народного Дому де засідали помагаючи своїми жертвами на різні цілі. Похоронив у великому жалю дружину Марію, 2 дочки, одружену Алліст, і Ірину. Похорон відбувся 9. квітня до укр. греко-католицької церкви св. Анни, Петра і Павла на укр. цвинтарі при участі Родили, Ченіє і Пристеля, де над гробом прощав від усіх, голова від. Гр. Кузія. — В. Н. П. Е. Білєцький, секр.

НОВИЙ ДАРУНОЧОК НАШИМ ДІТЯМ — ЦЕ КНИЖЕЧКА ОСІНЬ 361рки для дошкільців та для дітей нижчих класів. На 48 сторінок чистого друку, багато віршів, оповідань, пісень та гор. Упорядкувала МАРІЯ ЮРКЕВИЧ. Ціна тільки 70 центів. Замовляти в: „SVOBODA“ 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

„СЛОВО РІДНЕ“ ЧИТАНКА З УКРАЇНОЗНАВСТВА укладу проф. К. Кисілевського, у виданні „Учительської Громади“ в Нью Йорку. НАДАЄТЬСЯ ЯК ПІДРУЧНИК ДО НАУКИ ТА ЯК ДАРУНОК для дітей і юнацтва у віці від 9-17 рр. — Ціна, \$2.25. Замовляти в: „SVOBODA“ 81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

ІВАН БУНЬКО УКР. ПОГРЕВНИК по ціні так низькій \$150 як Обслуга чесна і найкраща

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 EAST 5th STREET New York City Dignified funerals as low as \$150 Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕВНИК Замісць похоронів в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром. PETER JAREMA